

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-honorowa-swiadek-histo-5/235199,Gala-XVI-edycji-Nagrody-Honorowej-IPN-Swiadek-Historii.html>
28.02.2026, 20:48

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii”

16 grudnia 2025 r. w Sali Białej Bazaru Poznańskiego – w historycznym miejscu, z którego w grudniu 1918 r. przemawiał Ignacy Jan Paderewski, wzniecając powstańczą iskrę – zostały wręczone Nagrody Prezesa IPN „Świadek Historii”. Aktu dekoracji dokonał zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski.

[Świadek Historii](#)

16.12.2025

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” – Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii”. Na zdj. zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski – Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii”. Na zdj. dyrektor Oddziału IPN w Poznaniu dr hab. Rafał Reczek – Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” – Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Nagroda „Świadek Historii” została ustanowiona przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w 2009 r. Nagroda może być przyznana instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym szczególnie zasłużonym dla upamiętniania historii Narodu Polskiego, których działalność jest zbieżna z ustawową działalnością Instytutu Pamięci Narodowej w obszarach edukacyjnym, naukowym i wydawniczym oraz jednocześnie współpracującym z IPN – wspierającym pionierów w realizacji ustawowej działalności. Może być także przyznana pośmiertnie. Nagrodę przyznaje Kapituła, której przewodniczy Prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski podkreślił, że wszyscy nagrodzeni ze szczególną pieczołowitością dbają o to, aby nie zaginęła pamięć o naszej historii. Zwrócił się także do zgromadzonej młodzieży:

- Coś, co jest oczywiste dla Was, kiedyś musiało zostać wywalczone. Musimy pamiętać o naszych bohaterach, o tych, którzy byli przed nami, bo dzięki nim żyjemy w wolnej, niepodległej Polsce i z dumą możemy o sobie powiedzieć, że jesteśmy Polakami i „nie rzucim ziemi, skąd nasz ród”.

W gronie Laureatów XV edycji Nagrody Honorowej Prezesa IPN „Świadek Historii” znaleźli się:

- por. Natalia Górską – funkcjonariuszką Służby Więziennej Zakładu Karnego w Krzywańcu. Jako oficer do spraw wychowawczych aktywnie podejmuje działania na rzecz resocjalizacji więźniów. Jej działania polegają m.in. na angażowaniu osadzonych w szereg inicjatyw kulturalnych i społecznych, do których można zaliczyć zachęcanie do zapoznania się z historią Polski XX wieku. W ramach tych przedsięwzięć od 2021 r. organizuje cykliczne wykłady i zajęcia we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej. Pozyskane dzięki staraniom por. Górskiej publikacje i gry stanowią zasób biblioteki więziennej, gdzie służą edukacji oraz pomagają przygotowywać

wystawki i gazetki w ramach wewnętrznej struktury więziennej. Dodatkowo por. Górka zainicjowała prace dla osadzonych poza zakładem karnym, które polegają na porządkowaniu miejsc pamięci, m.in. okolic Muzeum Obozów Jenieckich w Żaganiu, a także zachęciła do współpracy z IPN Areszt Śledczy w Zielonej Górze, gdzie nasi pracownicy od dwóch lat prowadzą podobne wykłady i zajęcia jak w Krzywańcu.

- Hanna Grzelczyk – nauczycielka w Zespole Szkół Gminy Kościan w Starych Oborzyskach. Przez 10 lat współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej dała się poznać jako osoba pełna pasji do poznawania i upowszechniania najnowszej historii Polski. Uczestnictwo w organizowanych przez IPN regionalnych i krajowych seminariach, konferencjach i szkoleniach wyposażało ją w szerokie kompetencje, które skutecznie wykorzystuje podczas swojej pracy dydaktycznej. Z inicjatywy Pani Grzelczyk w siedzibie szkoły prezentowane były wystawy IPN, nasi historycy występowali z prelekcjami i prowadzili warsztaty dla uczniów. Dzięki jej działaniom wiele przedsięwzięć edukacyjnych IPN zostało dostrzeżonych przez społeczność szkolną i lokalną, np. akcja „Zapał znicz pamięci”. O skuteczności działań Pani Grzelczyk w popularyzowaniu historii Polski XX wieku świadczą wyniki jej uczniów, którzy zostają laureatami organizowanych przez IPN konkursów. W roku szkolnym 2024/2025 została liderką z powiatu kościańskiego w ogólnopolskim konkursie historycznym IPN „Silni Polską!”.
- Dariusz Jankowski – samorządowiec, społecznik, regionalista, od lat zaangażowany w ochronę i popularyzację dziedzictwa historycznego Trzemeszna i Wielkopolski. Jako przewodniczący Gminnego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Trzemesznie oraz członek Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy poznańskim oddziale IPN zainicjował odbudowę wszystkich grobów wojennych oraz licznych miejsc pamięci i pomników w gminie Trzemeszno. Współdziałając z poznańskim oddziałem IPN, doprowadził m.in. do powstania tablicy upamiętniającej wychowanków gimnazjum i liceum w Trzemesznie oraz ofiar zbrodni niemieckiej w Niewolnie, a także obelisku upamiętniającego ofiary zbrodni katyńskiej na cmentarzu w Trzemesznie. W ramach współpracy z IPN przeprowadził remonty miejsc pamięci związanych z miejscami kaźni z okresu II wojny światowej w Kociniu i Niewolnie. Jako zastępca burmistrza Trzemeszna aktywnie wspierał działania edukacyjne IPN na terenie gminy, m.in. organizując wyjazdy dzieci i młodzieży szkolnej na Narodowy Kongres Pamięci Narodowej w Warszawie oraz Wielkopolski Kongres Pamięci Narodowej w Poznaniu.
- prof. Filip Kaczmarek – szczególnie zasłużony dla upamiętniania historii zarówno w wymiarze naukowym, edukacyjnym, jak i organizacyjnym, od wielu lat na różnych płaszczyznach współpracuje z Instytutem Pamięci Narodowej. Dorobek naukowy oraz własne doświadczenia związane z aktywnością w NZS i czynna walka z systemem komunistycznym sprawiają, że pomoc prof. Kaczmarka ma odzwierciedlenie w codziennej pracy IPN. Jako prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk zaprasza poznański oddział IPN lub poszczególnych pracowników do udziału w organizowanych przez siebie wydarzeniach. Nasi pracownicy mają dzięki temu szansę podzielić się swoim dorobkiem naukowym m.in. w ramach projektu „Poznański sposób na niepodległość” lub podczas wspólnie organizowanych konferencji, z których ostatnia dotyczyła Cyryla Ratajskiego. Na pozytywne postrzeganie naszej instytucji w lokalnym środowisku wpływa również współpraca przy wydarzeniach rocznicowych, jak np. przy upamiętnieniu przez PTPN, IPN i Fundację Zakłady Kórnickie 100. rocznicy obrad Polskiego Sejmu Dzielniczowego w Poznaniu w 1918 r. Prof. Kaczmarek oraz kierowane przez niego Towarzystwo aktywnie angażuje się również w budowanie portalu IPN o Powstaniu Wielkopolskim.
- ppłk Tomasz Ogrodniczek – twórca i dyrektor Muzeum Broni Pancernej w Poznaniu, stojący na straży tradycji polskich jednostek pancernych. Członek Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy poznańskim oddziale IPN. Troska o pamięć o ofiarach narodu polskiego determinuje jego działania na polu memoratywnym, czego najlepszym przykładem była

współpraca z IPN przy realizacji pomnika oficerów wojsk pancernych - ofiar zbrodni katyńskiej na terenie muzeum. Miejsce to jest obowiązkowym punktem wizyt żołnierzy szkolonych w Poznaniu oraz żołnierzy amerykańskich z Camp Kościuszko, którzy przy okazji dowiadują się o działalności IPN i naszych działaniach związanych z upamiętnianiem historii. Na przestrzeni ostatnich lat osobiste zaangażowanie ppłk. Ogrodniczuka przyczyniło się do nawiązania ściślejszych kontaktów między IPN i Garnizonem Poznań, a na terenie muzeum udało się zorganizować liczne wydarzenia edukacyjne, podczas których dzieci i młodzież mogły zapoznać się z historią polskiego oręża i walkami polskiego żołnierza na frontach walk o naszą wolność i niepodległość.

- ks. Michał Sołomieniuk – dyrektor Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie, prowadzi badania naukowe w zakresie historii Polski XX w., skupiając się głównie na losach Żołnierzy Wyklętych Ziemi Gnieźnieńskiej. Swoją wiedzę dzieli się nie tylko na forum naukowym, ale także podczas spotkań z potomkami żołnierzy i mieszkańcami miejscowości, w których walczyli, na które zaprasza do dyskusji pracowników IPN. Bierze również udział w organizowanych przez nas konferencjach i panelach dyskusyjnych. Ks. Sołomieniuk podjął również temat podpalenia katedry gnieźnieńskiej w 1945 r. i dzięki jego inicjatywie IPN wyprodukował film dokumentalny opowiadający o tych wydarzeniach. Dzięki swojej życzliwości, indywidualnie podchodzi do kwestii udostępniania zbiorów podległego sobie archiwum. Wykazując bezinteresowne zaangażowanie, pomógł lub samodzielnie przygotował kwerendy do wielu tematów badanych przez IPN: m.in. życiorysów księży męczenników II wojny światowej, obchodów Millenium Chrztu Polski czy pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny. Ks. Sołomieniuk pozostaje także w kontakcie z członkami Solidarności i z własnej inicjatywy informuje ich o przysługujących im uprawnieniach, w tym Krzyżach Wolności i Solidarności. Od momentu ustanowienia jest w kapitule Nagrody im. Stanisława Nawrockiego dla archiwistów województwa wielkopolskiego, której jednym z organizatorów jest poznański oddział IPN.

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” – Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

Gala XVI edycji Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” - Poznań, 16 grudnia 2025. Fot. Bartosz Kochański (IPN)

W wydarzeniu wzięli udział m.in. dyrektor poznańskiego oddziału IPN dr hab. Rafał Reczek, dyrektor Biura Prezesa IPN dr Marek Jedynak i rzecznik prasowy IPN, dyrektor Biura Rzecznika Prasowego dr Rafał Kościański.

Uroczystość uświetniła część artystyczna w wykonaniu Chóru Dziewczęcego Skowronki pod dyrekcją Alicji Szelugi, przy fortepianie zasiadł Czesław Łynsza.

Pliki do pobrania

[Biogramy laureatów \(docx, 19.92 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Poznań

Poznań

Świadek Historii

Świadek Historii